Dansk Akvarie Blad

Nr. 3 - 2023 **Dansk Akvarie Union**

Dansk Akvarie Blad

Dansk Akvarieblad er Dansk Akvarie Union's nyhedsbrev krydret med artikler vedrørende akvariehobbyen. Det udsendes gratis via mailliste og lægges samtidig online på unionens internet side. Det sker normalt i starten af hvert kvartal. Deadline for indsendelse af materiale er derfor den 15. i den sidste måned i hvert kvartal.
Forfatteren er selv ansvarlig for indholdet i sin artikel. Forfatter, fotograf og Dansk Akvarie Blad har copyright på de bragte artikler og illustrationer.

Internetside: **www.danskakvarieunion.dk**
Facebook: Dansk Akvarie Union
Redaktør: Tonny Brandt Andersen

Dansk Akvarie Union, i daglig tale kaldet DAU, er en paraplyorganisation for alle danske akvarieforeninger og –klubber.

DAU forvalter registreringen af danske førstegangs-opdræt af akvariefisk, arrangerer DM i opdræts- og akvariekonkurrencer, varetager akvariehobbyens interesser udadtil, herunder over for offentlige myndigheder samt samarbejder med tilsvarende organisationer i det øvrige Skandinavien.

Indhold: **Side**

Puntius titteya	3
SKS Killishow	7
Apistogramma kullanderi	9
Poecilia chica	11
Akva-auktion Sjælland	13
Helostoma temmickii	14
Næste nummer af Dansk Akvarie Blad	15
Semaprocilodus taeniurus	16
Hypselecara coryphaenoides	21
Nothobranchius eggersi "Kubiti-Utete"	26
Austrolebias nigripinnis	28
Lamontichthys filamentosus	30
DAU kalender	31
Foreningssiderne	32

Forsidebilledet
Semaprocilodus taeniurus.
Foto: Tonny Brandt Andersen

DANSK AKVARIE UNION

Formand: Tonny Brandt Andersen, Københavns Akvarieforening.
Kasserer: Rud Laursen, Aarhus Akvarieforening.
Bestyrelsesmedlem: Tore Petersen, Vejle Akvarieforening.

Internet: www.danskakvarieunion.dk
E-mail: formand@danskakvarieunion.dk
Facebook: Dansk Akvarie Union

Puntius titteya, han.

Puntius titteya, Deraniyagala (1929).

Tekst og fotos: Tage F. Billeskov https://www.aarhus-akvarieforening.dk/

Puntius titteya, hun.

Denne lille Puntius-art er meget almindeligt forekommende i handlen, og den er billig og derfor næsten også altid at finde i "begynder"-akvariet. Men man kan også støde på den i de mere "etablerede" akvariekredse, og der er ikke noget at sige til det.

For det er nok en af de skønneste og nemmeste fisk man overhovedet kan få til selskabsakvariet. Hannernes stærkt rødbrune krop og finner er en pryd for øjet, og giver det ellers så grønne akvarie interiører et ekstra pift.

Udseende/kønsforskel

Størrelsen er 5 cm for begge køn, og de har begge et sort/brunt længdebånd, som går fra mund over øjet og ned til haleroden. Desuden er fiskene udstyret med et par skægtråde. Men så hører ligheden mellem

kønnene også op. Og lad os starte med den flotte han:

Puntius titteya, han.

Hans kropsfarve er som førnævnt stærkt rød/brun, og deraf har fisken også fået et af sine mange populærnavne, nemlig Sherry-barbe. Hans finner er i samme farve, og over det sorte bånd, kan man svagt antyde et lysende bånd.

Puntius titteya, hun.

Hunnen er helt anderledes i sine farver, men alligevel ikke kedelig. Over det mørke bånd finder vi et lysende bånd, og igen over dette er ryggen nærmest mørk beige.

Under den mørke stribe mod bugen, er hun lys beige, og de ret store skæl er hver forsynet med en sort plet. Hendes ryg- gat- og bugfinner er orangerøde.

Puntius titteya - in natura

Puntius titteya kommer fra Asien, hvor den er udbredt fra Kelani til Nilwala, Sri Lanka. Her lever den hovedsageligt i skyggefulde og langsomtflydende bække, med blød bund i form af for eksempel blade.

Akvarieforhold

Puntius titteya kommer fra Sri Lanka, hvor man kan finde i roligt strømmende bjergbække. Og i akvariet skal den holdes som det den er, nemlig en stimefisk. Det vil sige ikke under 10 fisk, og da den er fredelig, nem og ikke mindst livlig er den selvskrevet til selskabsakvariet.

Hannerne jager hunnerne og udøver positurkampe med udspilede finner, og elsker at stå under skyggegivende planter og trærødder. Mest glæde får man ved at holde den i forholdet 2 hanner til én hun.

Puntius titteya er absolut ikke kræsen, da den æder alt hvad den kan gabe over - og den bliver ved. Så pas på ikke at overfodre den. Selv en ordentligt portion tørfoder er barnemad, så da den også skal have lidt grønt, skulle det ikke være noget problem. Frostfoder er helt ideel til denne fisk og her er mulighederne mange.

Puntius titteya stiller ikke store krav til vandets kemiske sammensætning, blot det er rent og iltrigt. Hårdheden kan ligge fra 4 til 16 dH, og pH'en kan passende ligge på 7. Temperaturen bør ikke være under 24°C.

Akvariet skal helst være 1 meter langt, eller med megen fri svømmeplads til at boltre sig på. Det indrettes med tætte plantetykninger, som også gerne må kaste lidt skygge. Men de fintløvede planter må ikke mangle, da det er omkring disse at jagten og revirkampene foregår. Ellers kan man dekorerer med trærødder og sten, som det passer en.

Opdræt

Puntius titteya er nem at opdrætte, og er god at trække erfaringer på, hvis man er vordende opdrætter af æglæggende småfisk. Akvariet kan være på bare 30 ltr, og i bunden lægges hasselnødde store sten, net eller en glasrist, for at beskytte æggene mod forældrenes rov. Desuden udstyres akvariet med et varmelegeme og en luftsten, og husk en dusk fintløvet plante til "legeplads".

Har man ingen fintløvet plante, eller en nøgle til en akvarieforretning på en søndag, kan man bruge en lege-moppe som Killi-freaks bruger til opdræt.

Akvariet "køres ind" i ca 2-3 dage, og temperaturen skal være på ca 26°C. Hunnen søsættes om aftenen, og hannen følger trop den næste dag. Og den vilde jagt går ind. Efter en halv dag er det hele ovre, og fiskene står og puster ud i et hjørne (de kan lægge op til 200 æg!). Forældrene tages op, og akvariet tildækkes, og skal så stå urørt i de næste 5-6 dage.

Efter en ulidelig ventetid, fjernes afdækningen forsigtigt med rystende hænder og svedig pande - er det mon lykkedes? Dette afsnit af opdrættet er altid spændende - og selvfølgelig er der unger – ikke også?

Ungerne kan straks de er fritsvømmende, fodres men nyklækkede *Artemia* eller infusorier, og efter ca 14 dage kan de tage cyclops og siede dafnier, men frosne bosmider er også vældig godt til dem.

Ved god fodring og hygiejne er fiskene fuldvoksne allerede efter et halvt år, og der er sædvanligvis mellem 30 og 80 unger, som man så kan dele ud af til venner og bekendte. Kort sagt - en flot, spændende og nem fisk.

Fakta om fisken:
Orden: Cypriniformes (Karper)
Familie: Cyprinidae (Karpefisk)
Synonymer: Barbus titteya.

Populærnavne: Streg-barbe, Titteya-barbe, Sherry-barbe.

Etymologi
Puntius: - efter lokalt navn på udbredelses-området.
titteya: - efter de indfødtes navn på denne og beslægtede fisk, Lal titteya, Varian titteya, med flere.

SKS Killishow 2023

42. internationale udstilling i Herlufmaglehallen Ravnstrupvej 1 4160 Herlufmagle, Danmark

Udstillingen er åben
Lørdag d 9. september fra 9-17
Søndag d. 10. september fra 9-12 (derefter auktion over udstillingens fisk)
Lørdag foredrag ved Heinz Ott Tyskland
Fri entre

SKS 42. internationale killi-show.

9.-10. september, i Herlufmagle Hallen.

Vi vil igen i år have fornøjelsen at invitere til det internationale killi-show i Danmark.
Udstillingen afholdes denne gang i Herlufmagle Hallen Ravnstrupvej 1, 4160 Herlufmagle, der ligger ca en times kørsel fra København. Med tog og bus via Ringsted eller Næstved tager det ca. 1½ time.
Hjælp os med at lave udstillerliste og fordele fiskene i akvarier ved at tilmelde dine fisk til udstillingen inden den 4. september. Fiskene skal være på selve udstillingen senest fredag d. 8. september inden kl. 14.00.
Bedømmelse foregår fredag fra kl. 18.

Tilmelding og forsendelse kan ske til :

John Rosenstock
Kathrinevej 31, DK-2900 Hellerup
rosenstockjohn@gmail.com

Nærmere oplysninger og praktisk information kan fås hos John

Fiskene vil blive bedømt i følgende klasser:

100 Fundulus, Cyprinodon, Jordanella, Aphanius, Valencia.....
200 Sydamerikanske sæsonfisk
300 Sydamerikanske plantelegere
400 Nothobranchius, Pronothobranchius & Fundulosoma
500 Epiplatys, Aplocheilus & Pachypanchax
600 Chromaphyosemion, Kathetys, Diapteron & Episemion
700 Aphyosemion s.s., Scriptaphyosemion & Archiaphyosemion
800 Aphyosemion (Mesoaphyosemion)
900 Callopanchax & Fundulopanchax
1000 Lampeøjer & Oryzias
1100 Opdrætsklasse, sæsonfisk (3 par eller 2 trio'er)
1200 Opdrætsklasse, øvrige (3 par eller 2 trio'er)

De udstillede fisk vil, som sædvanlig, ikke blive returneret, men betragtes som en donation til SKS.

Åbningstider for udstillingen:
Fredag: Kun for udstillere, dommere mm.

Lørdag:	Udstillingen er åben	9 – 18
	Foredrag: Heinz Ott DKG Ækvatorial Guinea ekspedition	15 –17
Søndag:	Udstillingen er åben	9 – 12
	Auktion over udstillede fisk	ca. 13 - 16

Lørdag aften vil vi holde den sædvanlige "hyggeaften" for medlemmer og gæster (for egen regning) i lokaler forbindelse med udstillingen. Husk at tilmelde dig.

Vi har booket 15 værelser på selve stedet, som kan bestilles hos Mogens Juhl mogens.juhl@killi.dk
Vi forventer at prisen igen i år bliver for enkeltværelse: 275 kr/nat , dobbeltværelse 400 kr/nat

Gratis adgang **Alle er hjerteligt velkomne**

Vi takker på forhånd for din tilmelding til det internationale killi-show - 2023.

Københavns-gruppen
SKS

https://www.killi.dk/da/

Apistogramma kullanderi, han.

Apistogramma kullanderi.

Tekst & fotos: Frank Schäfer.

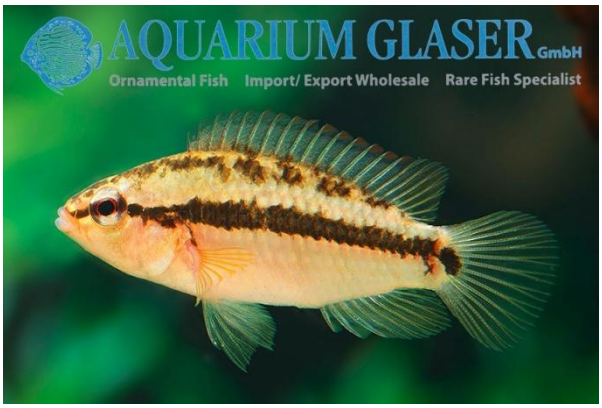

Apistogramma kullanderi, hun.

"Giant *Apistogramma*" vakte stor begejstring, da den blev opdaget i 2009 under en ekspedition til Serra do Cachimbo (Pará, Brasilien). Opdagerne, J. L. O. Birindelli og M. Sabaj Perez, berettede om denne store fisk i forskellige tidsskrifter, først under navnet *Apistogramma* sp. "Gigas". Så i 2014 beskrev Varella og Sabaj Perez den formelt som *Apistogramma kullanderi*.

Avlsfarven hos voksne er meget smuk og imponerende. Med godt 8 cm standardlængde, altså uden halefinne, er *Apistogramma kullanderi* i hankønnet dobbelt så stor, som de mange, mange andre *Apistogramma*-arter normalt er, som trods alt ikke uden grund kaldes dværgcichlider. Importen af *Apistogramma kullanderi* viste sig at være en ujævn affære, fordi der i samme område (øvre Rio Curua) findes en anden endnu ubeskrevet *Apistogramma*-art, som ikke forekommer sammen med

Apistogramma kullanderi, men som ung ligner meget. Ved import af ungdyr køber man den berømte (dyre) ”katten i sækken” og skuffelsen var jævnligt stor, da håbet om en *Apistogramma kullanderi* viste sig, at være de ”grå mus” af den anden art efter et par uger.

I mellemtiden er der etablerede avlsstammer af den "rigtige" *Apistogramma kullanderi*, og for første gang har vi tysk afkom tilgængeligt i engros. Dyrene viser stadig kun en antydning af deres senere skønhed, men vi præsenterer dem her alligevel. Det fotograferede par vil vokse i vores udstillingsanlæg, og vi håber at kunne levere billeder af voksne dyr i deres fulde pragt om cirka et halvt år.

Apistogramma kullanderi, han.

Poecilia chica, han.

Poecilia chica.

Tekst & fotos: Frank Schäfer.

Selvom denne lille molly havde været kendt siden 1939, og studeret i akvarier siden 1957, fandt dens officielle videnskabelige navngivning først sted i 1975. Det er det mindste medlem af True Mollies (Mollienesia), som i øjeblikket er en underslægt til Poecilia, men kan eventuelt genvinde fuld generisk status i fremtiden.

I naturen lever dværgmollyen (*Poecilia chica*) i den sydlige del af staten Jalisco, Mexico. Her har den kun været kendt fra tre mindre, isolerede flodsystemer: Rio Cuetzmala (eller Cuixmala), Rio Purificacion og en nordlig biflod til Rio Cihuatlan (eller Chacala). Disse oplysninger er stadig baseret på Millers data fra 1975; ingen videnskabelig forskning ser ud til at være blevet udført på fritlevende eksemplarer siden da. Det lille udbredelses-område gør desværre arten sårbar over for miljøkatastrofer.

Poecilia chica, hun.

Poecilia chica, han og hun.

Poecilia chica, han.

I dag er dværgmollies lidt større end deres forfædre, der kom ind i akvariet i 1950'erne. Vi henter vores dyr som afkom fra Sydøst-asien. Alfahanen, der er fotograferet til dette indlæg, har en samlet længde på godt 4 cm. Vildtfangede eksemplarer var ikke mere end 3 cm lange. Det er en konsekvens af at leve godt i akvariet, hvor rovdyr, sult, sygdom og perioder med dårligt vejr ikke længere har en væsentlig indflydelse på fiskene, helt i mod-sætning til i naturen, hvor 99,9 % af dyrene omkommer, inden de bliver kønsmodne.

Pleje og opdræt af dværgmollierne er enkel og svarer nogenlunde til guppyen. Du bør altid holde flere hanner og hunner blandet i en gruppe. De er ikke flokfisk i egentlig forstand, men ellers kan hierarkiet ikke udvikle sig, og man savner den fascinerende observation, at den dominerende han - det såkaldte alfadyr - skifter farve til en næsten sort fisk på en brøkdel af et sekund.

Den Sjællandske Akva-auktion
29. okt. 2023
Vipperød skole
Rensdyrvej 2
4390 Vipperød
Læs mere på www.akvarieklub.dk
Dansk Akvarie Union
Region Sjælland

Helostoma temmickii.

Helostoma temmickii.

Tekst & fotos: Frank Schäfer.

Den kyssende gourami (*Helostoma temmickii*) i sin lyserøde kulturform er en af de bedst kendte labyrintfisk. Den opdrættes faktisk ikke som prydfisk, men som madfisk. Arten bliver op til 30 cm lang under passende (fedende) forhold og anses for sart. I de næringsrige, grumsete yngledamme er de pinkfarvede dyr meget lettere at se end den grøngrå vilde form, hvilket i høj grad letter bekæmpelse, pasning og fiskeri.

I akvariet når fisken normalt kun 15-20 cm i længden og er en ret fredelig, men under alle omstændigheder interessant prydfisk til større akvarier. Den ejendommelige mund er dækket af talrige tænder, som bruges til at græsse aufwuchs (alger og de små dyr, de indeholder). Den berømte kysseadfærd som de kendes for, har intet at gøre med udtryk for hengivenhed, men er en form for mundvridning, en ritualiseret kamphandling udbredt blandt fisk.

Kønnene kan næppe skelnes i den kyssende gourami. Hannerne er lidt mindre højryggede. I modsætning til rigtig mange andre labyrintfisk, beskæftiger kyssende gouramier sig ikke i nogen yngelpleje, men slipper blot æggene (mange tusinde i større fisk) frit i vandet under en labyrintfisketypisk omfavnelse. Æggene har små oliedråber og flyder derfor på vandoverfladen. I Europa praktiseres avl næsten ikke, det er meget nemmere og økologisk mere fornuftigt at importere dem fra Sydøstasien, hvor avl af *Helostoma* har været praktiseret i århundreder.

Pleje af Kyssegurami er ikke svært, enhver vandtype accepteres, enhver sædvanlig mad spises, den bør kun ikke være for grov. Vandtemperaturen kan ligge mellem 20 og 30°C. Man bør altid beholde flere eksemplarer, selvom *Helostoma temmickii* ikke har brug for artsfæller for velvære. Men det er interessant at se "kysset" af disse dyr, og for at kysse skal du være mindst to...

Næste nummer af Dansk Akvarie Blad.

Materiale til næste nummer, skal være DAU i hænde senest 15. september 2023.

Dansk Akvarieblad nr. 4-2023 forventes udsendt i starten af 4. kvartal 2023.
E-mail: sekr@danskakvarieunion.dk

Semaprocilodus taeniurus.

Semaprocilodus.

Tekst og fotos: Tonny Brandt Andersen www.vejleakva.dk/

Semaprocilodus fra Rio Tapajós' munding.

Jeg er et par gange stødt på en stor tetra med en markant stribet hale. Man kunne godt få den tanke, at den ville se godt ud hjemme i mit akvarium, hvis bare den ikke blev så stor.

Rio Tapajós ud for byen Santarém.

Første gang jeg så den, er mange år siden, tror jeg var i Planteimporten eller hos et af vores medlemmer i Københavns Akvarie-

forening. Han havde et akvarium på pænt over 1000 liter, og han havde dem sammen med nogle tilsvarende store tanganyikacichlider. Senere har jeg set *Semaprocilodus* i Den Blå Planet og i et af Unimati's udstillingsakvarier.

Semaprocilodus fanget i et restvandsområde, Bom Jardim, ved Rio Amazonas nær Santarém.

Bom Jardim.

Semaprocilodus fra Lago Salvador, Rio Negro.

I 1994 var jeg alene på en rundtur i Brasilien for at se på fisk og deres levesteder. Der fangede vi *Semaprocilodus* ved Rio Tapajós udmunding i Rio Amazonas ved byen Santarém. Det var ude på åben vand, i denne cirka 35 km bredde biflod til Rio Amazonas. Senere på samme rundrejse var jeg med til at fange *Semaprocilodus* en lille sø/lagune som blev kaldt Lago Salvador, ved Rio Negro højre bred, modsat byen Manaus.

Lago Salvador.

Nu fik jeg lyst til at dykke ned i, hvad det var for billeder jeg havde, og begyndte at læse lidt for også at finde ud af hvilke arter jeg havde på mine billeder. Det var nu ikke nogen let opgave. Slægten *Semaprocilodus* består i øjeblikket af 6 gyldige arter. *Semaprocilodus varii* har sin udbredelse i Maroni River som er grænseflod mellem Fransk Guyana og Surinam i det nordlige Sydamerika. Den har jeg derfor udelukket som mulighed. *Semaprocilodus laticeps* og *Semaprocilodus kneri* kommer fra Orinoco flodsystemet, så de er udelukket som værende de arter jeg selv var med til at fange. *Semaprocilodus brama* kommer fra Rio Tocantins og Rio Xingu, som hænger sammen med Rio Amazonas, i dens nederste del. Det efterlader to arter, som værende mulige navne for de fisk jeg så i Brasilien. *Semaprocilodus insignis* findes i de vestlige og centrale dele af Rio Amazonas og dens

bifloder og *Semaprocilodus taeniurus* har sin udbredelse i det centrale Amazonas med bifloder.

Rio Tapajós.

Jeg fandt billeder på internettet af arterne, og nogle af de kendetegn jeg fandt beskrevet for én art, fandt jeg på billeder af andre arter, så jeg blev bestemt ikke mere sikker på hvad jeg havde fotos af. Hvad gør man så. Jo, jeg spurgte i en internetgruppe, men selv om man ofte får nogle mærkelige svar fra "Karl-smart" typer, som er meget sikre på, at den viden de har altid er den rigtige, så var der absolut ingen, som svarede med artsnavn til nogle af mine billeder.

Semaprocilodus taeniurus hos Unimati.

De *Semaprocilodus* jeg fotograferede hos Unimati for et par år siden, stod som *Semaprocilodus taeniurus*. Det kan meget vel være den art som er på alle mine billeder, så den begyndte jeg at læse om. Jeg fandt ud af, at *Semaprocilodus taeniurus* er en af de mest almindelige og udbredte stimefisk i Sydamerika hvor den bruges som spisefisk.

Jeg syntes det er spændende, når jeg støder på arter, som er specielle eller har speciel adfærd. Derfor er det endnu mere sjov, når jeg bemærker fisken for dens udseende, og så falder over spændende adfærd. *Semaprocilodus taeniurus* trækker med årstidernes skiften op og ned af floderne over store afstande på flere hundrede kliometer, og de gør det i store stimer. Den migrerer to gange årligt. I den regnfulde årstid trækker fiskene væk fra de sorte og klare floder. De søger op mod hvidvandsflodernes mere turbulente vande, og kan ses springe op af strømfald, som vi kender det fra naturfilm med andre fisk. De gør dette for at lægge æg, og efter æglægningen driver de befrugtede æg med strømmen og havner i oversvømmede områder, hvor de klægger og fiskeungerne tilbringer den første tid. Her er der masser af føde til de små fisk.

Semaprocilodus hos Den Blå Planet.

Jeg har ikke kunne finde nogen beskrivelser af opdræt i akvarier. Derimod har jeg fundet et sted, hvor man skriver, at opdræt i akvarier er umuligt, fordi man ikke kan give fisken de naturlige forhold, men hvorfor

skulle det ikke kunne lade sig gøre. Man skal nok forsøge, at give dem en årstidsskift, som de møder i naturen på deres vandringer, og også en større tilgang til føde, i det tidsrum, som passer med deres vandring. Deres indre ur, vil højest sandsynlig følge med fra deres vilde liv til akvariet, og man skal forvente, at de kun leger i et par bestemte måneder hvert år. Det er set med andre fisk som har sådan en rytme.

Fangst af *Semaprocilodus* i Rio Tapajós med stort net fra båden.

De voksne fisk opsøger de samme oversvømmede områder, hvorfra de stammer. Her tilbringer de de næste fire måneder, mens vandet står højt, og der er masser af føde at finde. Når vandstanden begynder at falde, begynder de også at trække ned af floderne igen. Undersøgelse har vist, at ældre fisk holder op med denne vandring. På et tidspunkt trækker de ikke ned af floden igen, men bliver oppe i bifloderne, hvor de opnår en større størrelse end de eksemplarer som foretager de store vandringer.

Foderet må gerne hovedsagelig bestå af salat, agurk, algepiller og lignende vegetabilsk foder, selv om *Semaprocilodus taeniurus* er altædende. Den tager også optøet frostfoder som røde myggelarver. Algevækst i akvariet bør ikke fjernes, da *Semaprocilodus taeniurus* nok skal græsse på det, ligesom den vil spise alle bløde planteblade. I naturen spiser *Semaprocilodus taeniurus* dødt organisk materiale også kaldet detritus. *Semaprocilodus taeniurus* har to maver, hvoraf den ene er fyldt med mudder, for at hjælpe fordøjelsen.

Indretningen af et meget stort akvarium til denne art, vil jeg mene skal bestå af en bund af fint flodsand, som det også findes i Amazonas. Som yderligere dekoration kan trærødder benyttes. Det må gerne være nogle enkelte men store rødder. Vær ikke bange for at save rødder til, så de passer til akvariet. Jeg har selv i mine store akvarier, købt rødder op mod 140 cm, og så skåret dem til. Der skal ikke være for meget, for *Semaprocilodus taeniurus* har brug for god svømmeplads. Jeg har set nogle anbefale akvariestørrelse på ikke under 150 cm. Jeg vil nok sige, at 200 cm må være minimum. Det er trods alt en fisk som kan blive 30 cm. og det er vel at mærke en flokfisk. Det er nødvendigt at holde flere end 6 sammen, også fordi de kan være lidt hårde overfor hinanden, hvis de bliver hold for få i for lille akvarium. I akvariet bør der være en god vandstrøm og filtrering. Det gøres bedst ved at have et filter samt seperate pumper til vandstrøm, da vandstrømmen gennem et filter ikke bør være for høj, for at det arbejder optimalt. Vandbevægelsen skabes for eksempel ved brug af powerheads, og der kan *Semaprocilodus taeniurus* som beskrevet tåle en hel del. Da fisken i naturen kan

springe op gennem mindre vandfald, skal man også forvente at disse store fisk kan springe i akvariet. Et dæksglas eller anden overdækning er derfor nødvendig.

Temperaturen i akvariet kan anbefales til 22-30°C, og den må gerne svinge med årstiden. Når fisken trækker, bliver den også udsat for udsving i pH i naturen. Sort vand har jeg ofte målt til 5,5 pH og klart vand til 6,5 pH. Hårdheden kan ikke måles med dråbesæt men skrives som <1 GH. Hvidt vand er anderledes. Her kan GH og pH godt være noget højere. I København har jeg målt vandet til GH 18 og 24, og pH til 8,3. Jeg vil nok foretrække pH mellem 5,5 og 7,5 og GH under 20.

Hypselecara coryphaenoides, Chokoladecichliden.

Hypselecara coryphaenoides.

Tekst og fotos: Tonny Brandt Andersen, www.kobenhavnsakvarieforening.dk

Hypselecara temporalis, Smaragdcichliden.

Slægten *Hypselecara* består at 2 arter *Hypselecara coryphaenoides* og *Hypselecara temporalis*. *Hypselecara temporalis* har i mange år været en kendt akvariefisk under navnet "*Cichlasoma*" *crassa*, som i dag er et synonym. *Hypselecara temporalis* er at finde i Amazonfloden og dennes bifloder, mens man finder *Hypselecara coryphaenoides* i Rio Orinoco og Rio Negro, som jo bekendt er forbundet med en kanal.

Hypselecara coryphaenoides bliver, med sine godt 22 cm, ikke så stor som *Hypselecara temporalis*, der kan blive næsten 30 cm. Den er også mere beskedent farvet. Normalt er den bare brun over hele kroppen, hvilket også har givet den navnet Chokoladecichlide.

Den noget mere farvestrålende *Hypselecara temporalis*, bliver fejlagtig også kaldt Chocoladecichlide mange steder, men den hedder Smaragdcichlid.

Hypselecara coryphaenoides par ved trærod.

Anskaffelse.
Mine fisk var købt i Stockholm, da jeg i midten af 1990'erne var på besøg på Rigsmusseet, sammen med nogle svenske venner. Det var i forbindelse med rejsen til Uruguay, at vi besøgte S.O. Kullander, som jo fik alt materialet vi samlede i Uruguay. Vi var rundt og se nogle udpluk af samlingen, og fik meget gode og lærerige samtaler med Kullander og flere af de andre medarbejder i afdelingen der tager sig af fiskene.

Vi besøgte et par forretninger, men det var Akvarielageret, som var den største oplevelse. Her svømmede nogle unger af netop den fisk, som jeg i længere tid forinden, havde ønsket mig. Det var kun 4 unger, men det var bedre end ingenting. Og det skulle da også vise sig, at der var et par imellem. Hjemme i København, blev de placeret i et 250 liters akvarium, og jeg fulgte de kedeligt brune fisk, som jeg egentlig tabte lysten til. De var da meget sjove, men der skete egentlig ingenting, og farver havde de heller ikke. På et tidspunkt købte jeg et 325 liters akvarium, og hvad var mere naturligt end at de 4 fisk kom deri, sammen med nogle ungfisk af *Heros severus*, som også er en stor fredelig sydamerikansk cichlide.

Efter nogen tid fik jeg en dag øje på en fantastisk flot fisk i mit akvarium. Det var hannen der var mørkebrun på bugen, men fuldstændig gulorange på øverste del af kroppen. Neeeeej, hvor var den flot. Det måtte betyde, at der var unger eller æg, og dem fandt jeg da også. De var placeret på siden af en trærod, og hunnen, som også var flot i farverne, stod tæt der ved.

Jeg havde som sagt æg og unger af dem mange gange, uden at det blev til noget. Hver gang var der tydelige flotte farver på parret, mens de ofte stod lodret i vandet med bugen nærmest træroden. I disse situationer udviser de meget mere aggressivitet end ellers. De jager med de lige så store *Heros severus*, som de nu igen deler akvarium med, efter at de nu i længere tid har haft et 250 liters akvarium for sig selv.

Opdrættet.
Nu skete det igen, jeg var efterhånden godt træt af disse fisk. Igen havde de lagt æg på en trærod, som de havde gjort det hundrede gange før. Men kommer der noget ud af det. Nej, denne gang skulle der prøves noget nyt. Jeg havde aldrig før taget æg til side til kunstig klækning, men en gang skal jo være den første. Æggen var placeret på en pæn stor trærod i et 250 liters akvarium. De var vertikalt placeret, noget de havde været hver gang. Op til enhver leg, havde fiskene altid gravet voldsomt i det område hvor legen skulle finde sted.

Dagen derpå, eller var det to dage efter, det husker jeg ikke helt, men jeg besluttede mig for at flytte træroden den aften. Jeg har en reol med små akvarier, og der var et på 63 liter, som var tomt, eller blev det meget hurtigt. Jeg skiftede vand, satte et filter til, og

fandt et varmelegeme, som varmede vandet til 24,5°C. Herpå flyttede jeg roden, som dog måtte stikke lidt ud af akvariet, men det gik.

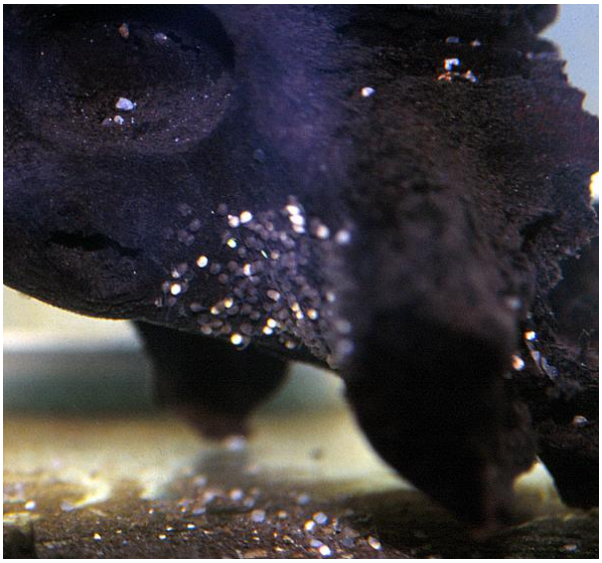

Trærod med æg og fiskelarver.

Jeg kunne fornemme nogle sorte nuancer i æggets farve, hvilket fortalte mig at der var udviklingen i æggene. De var altså befrugtede. Enkelte hvide æg var der også på roden, og jeg var klar over, at de var ubefrugtede, og ville skimle de følgende dage. Der var så bare at håbe på at de raske æg ikke tog skade af det, men det måtte prøves, for jeg havde ellers kun den mulighed, at fjerne skimlede æg med håndkraft, noget jeg ikke var særlig varm på at gøre.

Dagen efter at træroden var blevet flyttet, kunne jeg ikke vente på at lyset skulle tændes, og begyndte at lyse med en anden lampe, for at se om der skete noget med æggene. Jeg valgte at slukke for filteret, for det var ikke den vej æggene skulle ende. I stedet satte jeg en luftsten ned i akvariet, til at skabe cirkulation og ilt i vandet.

Nogle timer efter kunne jeg se, at flere æg havde fået haler, og nogle havde løsnet sig fra roden, og var faldet ned på glasbunden. Det var altså lige det rigtige tidspunkt jeg fik slukket for filteret.

Efter endnu en time eller to, var de fleste af æggene klækket. Jeg så dagen igennem, hvordan fiskelarverne, med deres viften med halen, frigjorde sig fra træroden, og jeg tænkte på, om hunnen i dette tilfælde ville have hentet larverne op igen, for at fæstne dem på roden. Det er jeg ikke sikker på, og jeg har da heller ikke kunnet se en hæftetråd i panden, men dermed være ikke sagt, at den ikke var der.

Nu kom et par kritiske dage for mig, idet jeg bedst kunne se, hvordan først æg og senere døde unger skimlede. En hel dag eller to kunne jeg ikke se meget liv, og en stor del at ungerne var sikkert også døde, men enkelte steder kunne jeg stadig se små unger ligge på bunden, hvor de stadig lignede et æg med hale. En hale der hele tiden viftede frem og tilbage, med en utrolig fart.

Endnu en ny dag, hvor jeg hele formiddagen var travlt optaget af min nye computer. Der var mange ting der skulle læses over fra den gamle, og det var da heller ikke uden problemer. Jeg opdagede næsten ikke da lyset tændtes i akvarierne bag mig. Dog skulle jeg lige strække benene, og opdagede at der var gået en hel time siden lyste var tændt. Jeg skulle lige se til akvariet med ungerne. Som tænkt så gjort, jeg gik derhen, og glad blev jeg, for der svømmede en lille unge, og der var en til, ja der var faktisk flere end jeg havde turde håbe på aftenen før.

Jeg knuste lidt tørfoder mellem to fingre, og fodrede langsomt med det. Det var ikke sådan at de lige med ét fattede hvad jeg havde gang i. De svømmede bare rundt som om ingenting hændte. Jeg tænkte lidt på den Liquifry jeg havde brugt. Den havde forhåbentlig fået gang i lidt infusorier, ellers

kunne der godt være flere der gik til, inden de ville finde ud af, at det faktisk var mad jeg kom i akvariet til dem.

Ungerne svømmer målløst rundt, og jeg kan ikke lade være med at tænke på, at det er i denne stund, at jeg ellers ville kunne glæde mig over forældrenes pleje af ungerne, når de forsøger at holde ungerne sammen i en stor sværm omkring sig.

Hypselecara coryphaenoides, han.

Forældrene var i øvrigt gået i gang igen. De havde lagt æg i akvariet, men i mangel af træroden havde de valgt akvariets siderude. Det fine grus der ellers lå i et lag på 5 cm, var flyttet således, at bunden, i et område på 50 x 10 cm, var blotlagt. Der er dog mange andre fisk i dette akvarium, som egentlig ikke var beregnet på, at der skulle kommer unger ud af det, men sådan går det jo gerne. Vil man have unger, får man det ikke, og gør man ikke noget for det, så kommer det hele af sig selv. Nå ja, sådan er det selvfølgelig ikke altid, og disse fisk har nu også forvoldt mig mange kvaler. Jeg ved ikke om det er fordi forældrene ikke rigtig har kunnet passe deres unger, for de har haft et 250 liters akvarium for dem selv, i næsten 1 år.

Nå, tilbage til ungerne, som ser ud til at have det udmærket. Deres maver er runde endnu, så på en eller anden måde har de taget noget til sig. Blommesækken er opbrugt, så det er mig der skal holde dem i live nu. Det er nogle sjove størrelser, med et sjovt kantet hoved, som om der har været tale om en hæftetråd. Efter endnu en dag besluttede jeg mig for, at forsøge at fotografere en af de små unger. Jeg fandt en 100 ASA film og et lille plastikkar. Derpå fyldte jeg lidt vand i, og fangede en af de små. Den svømmede rundt i karret uden nogen form for frygt, og da jeg stak spidsen af fingeren ned i vandet, kom den bare op til den. Det virkede som om, den manglede sin mor.

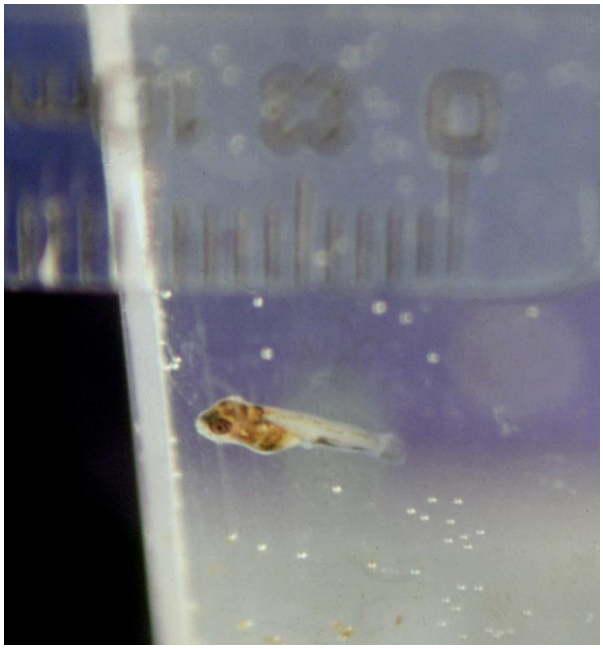

Hypselecara coryphaenoides, unge.

Efter at have taget en del billeder mens karret stod i sollyset. Leverede jeg pænt fisken tilbage til sine søskende i akvariet. Her oplevede jeg samme dag, hvordan alle unger var samlet i et område nær overfladen. Og ikke som dagen før, bare flakkede rundet på må og få. Jeg havde de sidste par dage knust lidt tørfoder mellem 2 fingere når jeg fodrede, men jeg havde endnu ikke set ungerne tage foder til sig. Jeg besluttede derfor at give endnu et par dråber Liquifry, men jeg var lidt urolig ved, om det nu var det rigtigt jeg gjorde. Ungerne havde alle pæne

maver, og der var ingen tegn på sult. Jeg stod et stykke tid foran akvariet og så på hvad fiskeungerne foretog sig. Jeg var selvfølgelig meget interesseret i, om de tog føde til sig. Jeg så en unge komme med en hurtig bevægelse fremad, som om den huggede efter noget føde.

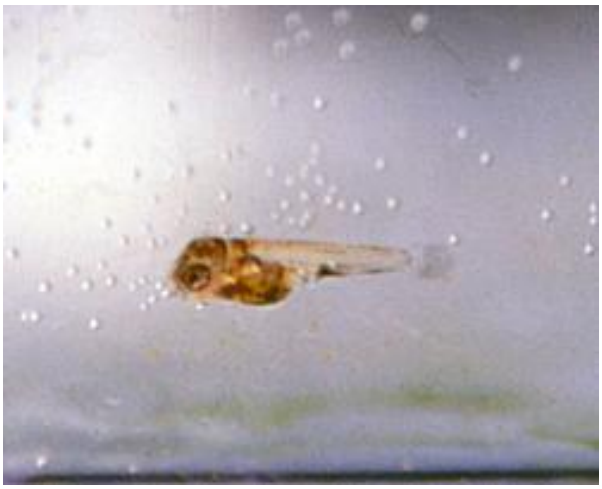

Den 5 mm store unge.

Jeg indstillede nu mine øjne på, at se efter noget meget småt. Mindre end de fine prikker af tørfoder, som også var i vandet, var de bitte små levende organismer eller dyr, som jeg kunne se bevæge sig. Jeg så nu også nogle meget små hvide streger på indersiden af ruden. En af fiskeungerne svømmede hen til en sådan, og bed dem midt over. Det var et dejligt øjeblik, at se ungerne tage føde til sig, og jeg betragtede nu fodringen som et mindre problem, end jeg havde gjort bare dagen før. Nu var spørgsmålet, om overgangen til tørfoder ville gå lige så godt, men det kunne kun de følgende dage vise.

En morsom lille ting, var en lille unge der var dukket op mellem de andre. Den måtte være et resultat af en leg af en anden art. Den var tynd og langstragt, og lignede på ingen måde de andre unger. Akvariet, som jeg benyttede til klækningen og opfodringen af cichlideungerne, havde forinden været brugt til et par *Rivulus urophthalmus*, en lille flok *Corydoras loretoensis* og et par *Fundolupantax gardneri*. *Corydoras* kunne det ikke være, men jeg havde på det sidste haft flere kuld unger af *Rivulus cylindraceus*, hvilke lignede denne enlige unge meget. Det skulle også blive spændende at se om den blev til noget stort.

Hypselecara coryphaenoides, han.

Efter endelig at opleve et opdræt af *Hypselecara coryphaenoides*, var det tid til oplevelser med andre arter, og mit ynglepar kom videre til en af mine akvarievenner.

Skulle du også have fået lyst til at holde *Hypselecara coryphaenoides*, chokolade-cichliden, skal du være klar over, at det er en af de fisk jeg har haft, som har gravet mest. Jeg er ikke klar over, om den spiser meget plantekost i naturen, jeg har fodret med forskellige typer frostfoder, samt levende klare myggelarver, hvilket de var meget interesseret i.

Nothobranchius eggersi ”Kubiti-Utete”.

Nothobranchius eggersi ”Kubiti-Utete”.

Tekst & fotos: Frank Schäfer.

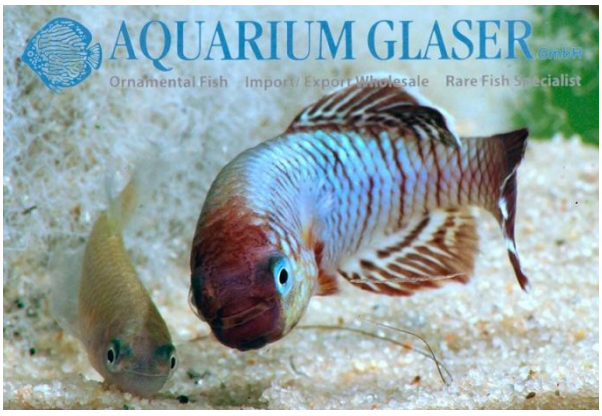

Blandt de mest varierende arter af kiliifish er *Nothobranchius eggersi*. Denne art blev opdaget på en ekspedition i vinteren 1980/81 af Lothar Seegers, Gerd Eggers og Christel Kasselmann i det østlige Tanzania. Et år senere beskrev Lothar Seegers arten videnskabeligt. Arten lever endemisk i Rufiji-flodbassinet. Typelokaliteten er syd for Kibiti på bredden af Ruhoi-floden. Her blev de første fire eksemplarer samlet i en grøft.

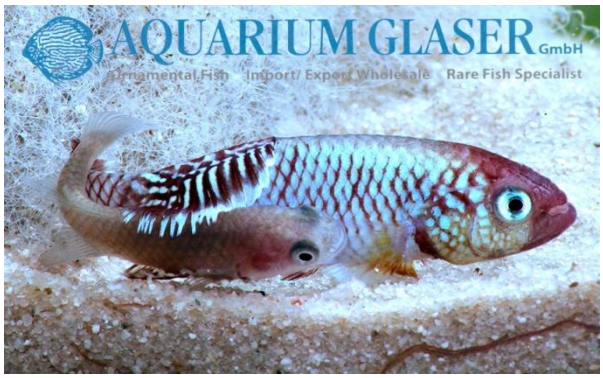

På grund af den høje grad af variabilitet er det meget vigtigt at sprede afkom med en

korrekt lokalitet/indsamlingssted information: dette har en lang tradition blandt killifish freaks. Selv vi i engroshandelen gør vores bedste for at bruge denne navngivning, hvor det er muligt.

Hold og opdræt af *Nothobranchius eggersi* er sammenlignelig med andre arter af *Nothobranchius.* Arten er normalt ikke særlig krævende. Selvom levetiden i naturen normalt kun er nogle uger, kan de leve i akvariet op til 16 måneder. Hvis unge fisk fodres kraftigt, kan de blive kønsmodne i en alder af 20 dage. Så er de omkring 22 mm lange. Maksimal størrelse rapporteret er 4-5 cm (hanner), hunner forbliver altid meget mindre.

Austrolebias nigripinnis, han.

Austrolebias nigripinnis, Stjernehimmelfisken.

Tekst & fotos: Frank Schäfer.

Austrolebias nigripinnis, hanner.

Stjernehimmelfisken *Austrolebias nigripinnis*, som tidligere hed *Cynolebias nigripinnis*, er en sand klassiker blandt killifish. Siden den første import i 1908 har dette lille naturvidunder glædet fiskeelskere. Den er kun maksimalt 4,5 cm lang og hunner forbliver mindre. Den er en typisk sæsonbestemt fisk, som kun lever i naturen i nogle uger. Den bruger denne tid kontinuerligt til at fodre, vokse, skændes med artsfæller og gyde. For sidstnævnte dykker begge partnere dybt ned i bunden. Æggene, der bliver lagt der, kan forblive levende i den udtørrede jord i op til 3 år. Fuldt udviklet venter larverne på næste regn. Når vandpytten er fyldt, klækkes de, og spillet begynder igen. I akvariet kan de små juveler leve et betydeligt længere liv end i naturen. En levetid på op til et år kan observeres i akvariet, især hvis de opbevares ved stuetemperatur (circa 18°C). Højere temperaturer forkorter levetiden, og øger

disse fisks modtagelighed for sygdomme. De stammer fra det sydlige Sydamerika (Argentina, Paraguay, Uruguay og det sydlige Brasilien), men forhandles udelukkende som opdræt. Æggene kræver særlig behandling. Uden en tørperiode for æggene er det ikke muligt at opdrætte denne art med succes. Vigtigt i plejen er frem for alt at tage hensyn til disse dyrs enorme foderbehov. Normalt kan man ikke advare nok om farerne ved at overfodre akvariefisk, men her må man fodre så ofte og så hjerteligt, man har lyst til. Men over dette må vandvedligeholdelse ikke forsømmes! I snavset vand bliver killies uundgåeligt syge. Kønnene er meget forskellige i farven, men lad dig ikke narre af blege hanner! Efter en tabt kamp bliver tidligere sorte fisk meget, meget blege. Hunnerne er også lyse, men har uregelmæssige brunlige pletter over hele kroppen, som altid er fraværende selv hos blegfarvede hanner.

Mørk han og lys hun med tydelige brune pletter.

BSSW REPORT er et tysk og engelsksproget tidsskrift omhandlende Barber, Tetraer, Maller og Smerlinge.

Du kan se mere på foreningens internetside: https://ig-bssw.org/

Lamontichthys filamentosus.

Lamontichthys filamentosus.

Tekst & fotos: Frank Schäfer.

Fra Peru kunne vi importere noget *Lamontichthys filamentosus*. Denne yndefulde, smukke art når en kropslængde på omkring 20 cm, finnefilamenterne kan blive lige så lange. *Lamontichthys* er meget følsomme fisk, som har brug for optimale vandforhold. Desuden er fiskene ofte svære at få til at spise. De er meget generte, og har en tendens til at stoppe med at spise ved selv mindre forstyrrelser. *Lamontichthys* holdes derfor bedst i artsakvarier uden selskab af andre fisk. Der kan selv avlen lykkes, som ligner den beslægtede slægt *Sturisoma*.

Lamontichthys er et dedikationsnavn som kommer af ”ichthys” som er oldgræsk for "fisk" og ”Lamont” til ære for Francesca La Monte. Filamentosus er en henvisning henviser til de forlængede finner.

DAU's kalender.

DAU's kalender opdateres ved at de arrangerende foreninger indsender oplysninger om arrangementer, hvortil de indbyder andre til at deltage. Følgende er hvad DAU har modtaget oplysninger om:

SKS Killishow 2023
9.-10. september 2023. Skandinavisk Killiselskab afholder udstilling/auktion.

Viborg Akvariemesse 2023
30. sep - 1. oktober 2023. Viborg Akvarieforening afholder messe.

Akva-auktion Sjælland 2023
29. oktober 2023, Vipperød skole, 4390. Arrangeret af akvarieklubberne på Sjælland.

Vejle Akvariemesse 2024
24.- 25 februar 2024. Vejle Akvarieforening afholder messe.

DAU generalforsamling.
25. februar 2024 kl. 13.00. I forbindelse med Vejle Akvariemesse.

Foreningssiderne.

Sjælland:

Avedøre Akvarieklub

Egedal Akvarie Forening
http://www.3650fisk.dk/

Holbæk Akvarie Klub
https://www.akvarieklub.dk/

Karlemosen akvarieklub
https://www.facebook.com/groups/306542679402836

Københavns Akvarieforening
http://www.kobenhavnsakvarieforening.dk/

Nivå-Kokkedal Akvarieklub
http://nk-akvarieklub.dk/

Roskilde Akvarieforening
https://www.roskilde-akvarieforening.dk/

Storkøbenhavns Akvarie Klub
http://www.kak.dk/

Vestsjællands Akvarie- og Terrarieklub
https://www.vatk.dk/

Jylland:

Alssund Akvarieforening
http://www.facebook.com/AlssundAkvarieforening

Silkeborg Akvarieforening
http://www.saf.dk/

Skive & Omegns Akvarieforening
http://skiveakvarieforening.dk/

Vejle Akvarieforening
https://vejleakva.dk/

Viborg Akvarieforening
https://viborg-akva.dk/

Aarhus Akvarieforening
https://www.aarhus-akvarieforening.dk/

Fyn:

Fyns Akvarieforening
Fyns Akvarieforening

Specalforeninger:

Skandinavisk Killiselskab
http://www.killi.dk/da/